

**Fiskeridirektoratet  
Pb. 185 Sentrum  
5804 Bergen**

## **Reguleringen av de enkelte fiskeri i 2012 – overordnede prinsipper**

Fiskeriene er den næringa i Norge som tradisjonelt har bidratt mest til å spre velstand og rikdom på mange hender. En variert og sammensatt næring har gjennom generasjoner bidratt til bosetting og virksomhet i hundrevis av lokalsamfunn langs kysten. I dag markedsfører Fiskeri og kystminister Lisbeth Berg Hansen Norge som verdens fremste sjømatnasjon, og der verdiskapinga i næringa forutsettes økt gjennom god ressursutnyttelse og kvalitet. En visjon Norges Kystfiskarlag har gitt sin fulle tilslutning til. Dette innebærer at god ressursforvaltning og kvalitet må ligge til grunn for reguleringen og forvaltningen av fiskeriene.

Samtidig ser vi en utvikling der fiskerettigheter samles på stadig færre hender og sentraliseres, og der åpningen for fri lengdeutforming i kystflåten og en overgang til stadig større og mer fangsteffektive fartøy, undergraver målene om kapasitetstilpasning, kvalitetsøkning og en forsvarlig ressursutnyttelse. Norges Kystfiskarlags holdning er at fiskeriene må innrettes slik at næringa fortsatt kan bidra til å spre rikdom, og *ikke* i retning av økt konsentrasjon av fiskerettigheter og fortjeneste på bekostning av kvalitet, ressursutnyttelse og kystsamfunn.

Struktureringen i kystflåten skulle i prinsippet redusere fangstkapasiteten med det mål å tilpasse kapasiteten til et begrenset ressursgrunnlag. I stedet er fangstkapasiteten økt formidabelt, mens antall fartøy og mannskaper er redusert. Når fangstkapasiteten øker, øker også presset på reguleringsmyndighetene for å få tilpassede ordninger. Men – det skal ikke være myndighetenes ansvar å sørge for lønnsomhet i de delene av flåten som investerer i økt kapasitet til tross for begrensede ressurser. Myndighetens ansvar må være å sørge for langsiktige og bærekraftige rammevilkår for alle deler av flåten og alle deler av næringa. Så får det være utøvernes ansvar å tilpasse investeringer og utrustning driftsmessig forsvarlig ut fra de rammene som er gitt.

Norges Kystfiskarlags er opptatt av at fiskerinæringa skal være variert og sammensatt også i fremtiden. Dette for å nå målene om god ressursforvaltning og god kvalitet på produktene, og for å ivareta samfunnmessige hensyn. En variert og riktig sammensatt flåte er et av kriteriene for ei variert og lønnsom næring. Norges Kystfiskarlag ser derfor innføringen av fri lengdeutforming i kystflåten som det alvorligste feilgrepet som er gjort i fiskerireguleringen siden innføringen av strukturkvoteordningene.

Bruk av lasteromsvolum som størrelsesbegrensning har lagt til rette for en utvikling i retning av stadig større kystfartøy. Dette har redusert skillet mellom kyst og havflåte og i praksis legitimert oppbyggingen av en ny havgående flåte som fisker på kystflåtens ressursgrunnlag. Over tid vil dette bety økt konkurranse og ressurspress i kystflåten, og undergrave effekten av allerede gjennomført strukturering og den etablerte strukturen på landsida. Den nye flåten bidrar også i følge Havforskningsinstituttet til å øke fiskepresset på sårbare og ikke-

kvotebelagte fiskearter. Norges Kystfiskarlag ser ingen logikk eller forsvarlighet i at fartøy på opp til 55 meter, som i realiteten er havgående, skal kunne konkurrere med den tradisjonelle kystflåten om det samme ressursgrunnlag og fiskefelt.

At den fastsatte volumgrensen blir gjenstand for press i retning av en ytterligere utglidning av skillelinjene mellom hav og kyst, er å forvente.

Norges Kystfiskarlag er imot fri lengdebegrensning og bruk av lasteromsvolum som eneste størrelsesbegrensning i kystflåten, og mener kystflåten fortsatt må defineres som fartøy opp til og med 27,99 meter. Fartøy over denne størrelsesorden har en slik mobilitet og effektivitet at de naturlig må anses som havgående fartøy, selv ved konvensjonell drift. Norges Kystfiskarlag ser derfor en omlegging i reguleringen som sikrer at fartøy over denne størrelse ikke tillates å fiske på kystflåtens ressursgrunnlag, men avregnes havfiskeflåten i kvoteregnskapet og reguleres som havgående fartøy, som den viktigste saken å få ryddet opp i i forbindelse med fastsettelsen av neste års reguleringer. Det kan ikke ha vært myndighetenes intensjon å undergrave kapasitets- og lønnsomhetsarbeidet i fiskerinæringen på den måte som her er resultatet.

Norges Kystfiskarlag er videre opptatt av at flerbestandshensyn må legges til grunn for forvaltningen av marine ressurser. Målsettingen med forvaltningen må være at bestandene – herunder de kommersielle, forvaltes på et slikt nivå at vi kan høste av de i all fremtid, og at vi kan øke verdiskapningen. Dette innebærer at arter som krill og raudåte må forbeholdes som fôr til de bestandene vi driver fangst på, og at også lodde og lignende arter bør forvaltes med henblikk på at de har en funksjon som viktige fôrarter. Uttaket av torsk og annen hvitfisk kan ikke justeres etter pelagisk sektors ønske og behov for uttak av pelagiske arter, slik det i den senere tid har vært tatt til orde for.

Ressurssituasjonen på viktige kommersielle arter som nordøst arktisk torsk er i dag svært god, og dette gir grunnlag for økt ressursuttak og verdiskapning. Samtidig etterspørres det økt lønnsomhet noe som har medført krav om strukturering også i flåten under 11 meter. Gitt den gode ressurssituasjonen mener Norges Kystfiskarlag tiden nå er moden for å gjeninnføre en friere regulering for den minste flåten. I så måte har vi merket oss at det blant regjeringspartiene tas til orde for fritt fiske for den minste kystflåten, og mener dette er riktig vei å gå. En friere regulering for kystflåten vil øke lønnsomheten i flåteleddet, styrke sikkerheten gjennom å gi grunnlag for økt sysselsetting og mannskap om bord, og bidra til å sikre lokale leveranser, rekruttering og aktivitet i kystsamfunnene. Dette uten den alvorlige gjeldsoppbyggingen som en strukturering nødvendigvis vil medføre. Norges Kystfiskarlag ser derfor en friere regulering som et langt mer attraktivt og lønnsomt alternativ enn strukturering – så vel for flåteleddet som for kystsamfunnene.

En viktig forutsetning for en friere regulering i kystflåten er at det ordnes opp i problemstillingene med kvotehopp mellom fartøygruppene, og at det settes klare sperregrenser mellom fartøygruppene som hindrer overføring av kvantum fra små til større fartøy. Faktisk lengde og ikke hjemmelslengde må legges til grunn for deltakelse i et fritt fiske for kystflåten. Det understrekes at en regulering basert på faktisk lengde generelt vil medføre en betydelig forenkling for så vel utøvere som forvaltning, sett i forhold til dagens kompliserende hjemmelslengdeordning. Dagens gode ressurssituasjon tilsier at mulighetene for en opprydding og forenkling på dette området så absolutt bør være til stede.

Norges Kystfiskarlag mener at norske fiskeressurser først og fremst skal prioriteres til sikring av arbeidsplasser, aktivitet og vekst i kystsamfunnene. Dette må ha som konsekvens at ressurstildelingen må rettes mot kystflåten, og den delen av flåten som leverer ferskt prioriteres.

Norges Kystfiskarlag ser i tillegg følgende mulige alternativ til en strukturering i form av kjøp og salg av kvoter i den minste flåten:

I tillegg til en friere regulering av kystflåten, ser Norges Kystfiskarlags også følgende alternativ til strukturering gjennom kjøp og salg i den minste flåten:

1. Fiskere i åpen gruppe, som kan vise til at de fisker jevnt hele året – og ikke bare torsk i torskesesongene – blir premiært med opprykk til gruppe 1.
2. Fiskere i gruppe 1, som kan vise til at de fisker jevnt gjennom hele året, og fisker på andre arter en torsk, premieres med en tilleggskvote. Hvor store disse tilleggskvotene skal være, og et eventuelt tak for hvor langt opp man skal gå, vil være gjenstand for vurderinger av myndighetene og fiskerierorganisasjonene i fellesskap. Poenget er at fellesskapet legger visse betingelser for å forvalte kvoten.
3. Fartøyer i gruppe 1, som oppfyller de ønskelige kriteriene, kan få tilleggskvote for å ha med ekstra mannskap (lottkvote).
4. Gruppe 1-båter som tar med ungdom under opplæring – og som oppfyller kriteriene får ”opplæringskvote”.
5. Fiskere i gruppe 1 som ikke oppfyller kravet om jevnt fiske over hele året, men som bare tar torskekvoten, får redusert sin kvote ved neste års tildeling. Her bør man diskutere seg frem til en ”bunnkvote”.
6. Kvotene som tildeles, beholdes på fartøy/eier så lenge kriteriene for å skjytte kvoten opprettholdes. I utgangspunktet vil dette si at kvoten beholdes så lenge aktøren driver fiske. Det vil gi forutsigbarhet nok til planlegging av både økonomi, fornyelse/modernisering og fiskeaktivitet.
7. Det utarbeides regelverk for overføringer til etterfølger slik at kvoten kan overføres til neste generasjon på en god måte.
8. I samarbeid med Innovasjon Norge, finansnæringen ellers og de lokale (kommunale) næringsfondene, innrettes rimelige og gode ordninger for modernisering og fornying av fiskeflåten under 15 meter.
9. Kvoterettighetene som er satt av til flåten under 15 meter tilhører denne flåtegruppen, og skal ikke tillates overført til de større flåtegruppene.
10. Kvoterettighetene til flåten under 15 meter som er overført til flåtegruppene over (hjemmelskvoter) føres etter hvert tilbake.
11. Ovennevnte forslag vil innebære en viss intern omfordeling av kvantum. Videre vil en omlegging av bytteforholdet med tredjelandskvoten belastes de fartøygrupper som i praksis nyttegjør seg tredjelandskvoten, frigjøre kvantum til kystflåten.

Norges Kystfiskarlag anbefaler videre at dagens samfiskeordning opphører. En friere regulering vil ivareta de hensyn i forhold til lønnsomhet og sikkerhet som er argumentet bak samfiskeordningen, uten en tilsvarende effekt av ”skjult strukturering” som denne ordningen medfører.

Norges Kystfiskarlag mener det fortsatt må arbeides for å redusere omfanget av ”olympisk fiske” / kappfiske i kystfiskeriene. Dette er viktig skal vi nå de overordna målene om ”økt

verdi” og ”bedre kvalitet”. Kappfiske gir som resultat at store mengder fisk blir brakt på land på kort tid, noe som går ut over kvaliteten og verdien. Dette er en utfordring som også gjør seg gjeldende som et resultat av oppbyggingen av en stadig større og mer fangsteffektiv flåte. Krav til behandling av fisk og minstemål har i enkelte fiskeri blitt fraveket etter press, noe som er uheldig, og undergraver de felles prinsippene om kvalitet og høy verdi. I enkelte fiskerier undergraver en slik regulering også sikkerheten. Selv om det er den enkelte skipper som har ansvaret for sikkerheten om bord i sitt fartøy, har reguleringsmyndighetene ansvar for å ikke legge opp til ordninger som man vet vil føre til at enkelte vil gå på akkord med sikkerhetskriteriene.

Sjøpattedyrbestandene må forvaltes på en slik måte at de holdes på et forsvarlig nivå både for bestandene selv og for bestandene de lever av. Dette innebærer fortsatt fangst, og norske myndigheter må arbeide for å oppnå internasjonal forståelse for nødvendigheten av å holde sjøpattedyrbestandene på bærekraftig nivå.

**Med bakgrunn i ovennevnte prinsipper vil Norges kystfiskarlag fremme følgende krav til reguleringen av de enkelte fiskeri i 2012:**

- **Regulering av fisket etter nordøstarktisk torsk i 2012**
- **Regulering av fisket etter sei nord for 62N i 2012**
- **Regulering av fisket etter nordøstarktisk hyse i 2012**
- **Regulering av fisket etter blåkveite i 2012**
- **Regulering av fisket etter kolmule i 2012**
- **Regulering av fisket etter makrell i 2012**
- **Regulering av fisket etter nordsjøsild i 2012**
- **Regulering av fisket etter NVG-sild i 2012**
- **Regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen i 2012**
- **Regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2012**
- **Regulering av fisket etter breiflabb i 2012**
- **Regulering av fisket etter kveite i 2012**
- **Regulering av fisket etter lodde i 2012**
- **Regulering av fisket etter sei sør for 62N i 2012**
- **Regulering av fisket etter torsk sør for 62N i 2012**
- **Regulering av fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2012**
- **Regulering av fisket etter uer og snabeluer i 2012”**
- **Regulering av fisket etter pigghå i 2012**